

RAADSINFORMATIEBRIEF

Van
college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

Kenmerk
Z/22/050952 / D/23/108194

Portefeuillehouder
Victor Molkenboer

Portefeuille
Openbare Orde en Veiligheid

Opsteller
Wijk, Margret van

Onderwerp
IVP 2023-2026

Kennisnemen van
Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026 en Scenario's prioriteiten IVP 2023-2026 en financiële consequenties .

Inleiding

Als gemeente Woerden streven wij naar een zo veilig mogelijke leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers. Hiervoor is een integrale aanpak met onze (veiligheids)partners van groot belang. Het vergt goede communicatie en samenwerking waarbij duidelijke kaders van belang zijn voor het gemeentelijk handelen en de verwachte inspanningen van de betrokken partners. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit uit zich onder andere in de afspraak dat we elke vier jaar een Integraal Veiligheidsplan (IVP) opleveren, waarin we met de verschillende partners op het gebied van veiligheid afspreken hoe we gaan samenwerken aan een veilig en leefbaar Woerden en wat de prioriteiten zijn voor de komende vier jaar.

Participatieproces

Het IVP is tot stand gekomen met sessies met onze ketenpartners, namelijk politie, boa's, Halt, jongerenwerk, sociaal domein. Daarna is uw raad betrokken tijdens de informatieavond IVP op 9 februari 2023. De uitkomsten van deze sessie zijn aan uw raad teruggekoppeld. Samengevat zijn de conclusies van de informatieavond:

1. Ondernijning moet prioriteit hebben. Denk hierbij aan de gevaren en overlast van drugsproductie en -criminaliteit, een oneerlijk ondernemersklimaat door de aanwezigheid van malafide ondernemers, mensenhandel en de aantasting van onze lokale democratie en rechtsorde. Belangrijke thema's daarbij zijn jeugd(criminaliteit), drugs en witwassen. We moeten als organisatie in staat blijven om voldoende signalen in beeld te brengen en op te pakken, om zo samen met onze veiligheidspartners de reële dreiging(en) van ondernijning te voorkomen en het hoofd te kunnen bieden. De aanwezigen deden hierbij de oproep om bij de definitieve vaststelling van het nieuwe IVP met een gericht investeringsvoorstel te komen voor het thema ondernijning.
2. Het gezin en een veilige leefomgeving staan centraal bij het thema Zorg en Veiligheid. Jongeren plegen steeds vaker zware criminaliteit op jongere leeftijd. Het zwaartepunt moet komen te liggen op het voorkomen / verminderen van overlast omdat dit effect heeft op de veiligheid en het veiligheidsgevoel. Daarbij is aangegeven dat preventie belangrijk is, waarbij focus moet komen op het inspelen op trends. Het voorkomen kost uiteindelijk minder capaciteit en biedt een betere toekomst voor de jeugd. Het verder uitbouwen van vroegsignalering, betrekken van ouders, zicht op personen met verward gedrag zijn gewenst. Handhaving moet daar ingezet worden waar het zinvol is en meerwaarde biedt.

3. Cybercrime en digitale veiligheid is als prioriteit genoemd. steeds meer inwoners en ondernemers krijgen te maken met de gevolgen van online fraude en oplichting. Met name lokale bewustwording bij kwetsbare doelgroepen zoals ouderen, laaggeletterden en jongeren verdient aandacht.
4. Wijkaanpak Schilderskwartier. In het Schilderskwartier is veel overlast. Met een integrale aanpak vanuit politie, welzijnswerk, Cazas Wonen, inwoners gericht op preventie en handhaving en de aanpak van de fysieke omgeving is winst te behalen. We zetten daarom in op het ontwikkelen van een integrale wijkaanpak, die we ook in andere gebieden waar overlast is of ontstaat kunnen toepassen.

Naast deze prioriteiten blijft het team Openbare orde en veiligheid (OOV) zich bezig houden met de jeugd aanpak, persoonsgerichte aanpak, mensenhandel, crisissen, bevolkingszorg en ondermijning. Dit doen we al samen met onze ketenpartners.

Aan het einde van de informatieavond zijn deelnemers gevraagd welke van de gepresenteerde prioriteiten in hun ogen het belangrijkste is voor de komende jaren. Elke deelnemer kon drie stemmen uitbrengen (belangrijkst, belangrijk en gemiddeld belangrijk) en deze over de verschillende prioriteiten verdelen. Dit heeft geresulteerd in het stemmenoverzicht hieronder.

De hoogste prioriteit is het vaakst gegeven aan Ondermijning, op de voet gevolgd door Zorg en Veiligheid. Kijkend naar prioriteit 1 en 2 samen, dan scoort Zorg en Veiligheid het hoogst, daarna volgt Ondermijning. Cybercrime en de Wijkaanpak worden nagenoeg gelijk beoordeeld als het gaat om de prioriteit die het zou moeten krijgen.

Er zijn, buiten de voorgestelde vier prioriteiten, geen andere thema's genoemd in de sessie genoemd die prioriteit zouden moeten krijgen in het IVP.

Thema	Prioriteit 1 = belangrijkst 2 = belangrijk 3 = gemiddeld belangrijk
Ondermijning	8x belangrijkst 3x belangrijk 4x gemiddeld belangrijk
Zorg en veiligheid	7x belangrijkst 5x belangrijk 3x gemiddeld belangrijk
Cybercrime en digitale veiligheid	2x belangrijkst 5x belangrijk 5x gemiddeld belangrijk
Wijkaanpak Schilderskwartier	1x belangrijkst 4x belangrijk 6x gemiddeld belangrijk

Wat willen we bereiken

Inwoners, ondernemers, (veiligheids)partners en maatschappelijke organisaties werken integraal samen aan een gemeente waar het op sociaal én fysiek vlak veilig is en iedereen zich veilig voelt.

Om veiligheid en een veilig gevoel te bereiken werken we de komende jaren samen verder aan een samenleving die:

- Weerbaar is tegen en alert is op onveilige situaties en criminele invloeden;
- In staat is doelgericht en adequaat op onveiligheids- en leefbaarheidsvraagstukken te reageren, ook in geval van nood- of crisissituaties;
- Met elkaar in verbinding staat, signalen met elkaar deelt en samenwerkt aan de best mogelijke oplossing voor de betreffende problematiek;
- Aandacht heeft voor en perspectief biedt aan (on)veiligheid en leefbaarheid van kwetsbare groepen en personen.

Wat gaan we daarvoor doen

We continueren de activiteiten die nu goed lopen, zoals de persoonsgerichte aanpak op personen met een crimineel verleden, de aanpak van jeugdoverlast, de aanpak van drugspannen, mensenhandel. We blijven inzetten op het verminderen van High Impact Crimes en Veelvoorkomende criminaliteit. Daarnaast faciliteren we de crisisorganisatie bij rampen en calamiteiten. We onderhouden de contacten met de Veiligheidsregio Utrecht VRU.

Daarnaast is het nodig om te investeren in preventie en vroegsignalering van jongeren die dreigen het criminele pad op te gaan en personen die dreigen te radicaliseren. Dit doen we door projecten op te zetten als vrouwenambassadeurs, aanpak van jonge aanwas en schoolpleinen, bewustwordingscampagnes gericht op cybercriminaliteit en een wijkaanpak gericht op het verminderen van overlast en het bevorderen van een veilige leefomgeving. Om zicht te krijgen en te behouden op ondermijningsgerelateerde activiteiten, personen en bedrijven zetten we in op informatiegestuurd werken, met als doel om effectiever ondermijning aan te kunnen pakken. Daarvoor is het echter nodig om te investeren in toezicht- en handhavingcapaciteit, een informatiesysteem en in capaciteit om meer planmatig te werken. Het moet voor criminelen minder aantrekkelijk worden om zich te vestigen in Woerden en/of in onze gemeente criminele activiteiten te ontplooiën.

Argumenten

1.1 Het vorige IVP is afgelopen

Het IVP 2019-2022 is afgerond. Er is behoefte aan nieuw beleid gebaseerd op recente ontwikkelingen op het gebied van de veilige leefomgeving

1.2 De aard van de criminaliteit wijzigt

Waar voorheen de criminaliteit voornamelijk bestond uit diefstallen van fietsen, van/vanuit auto's en woninginbraken, zien we dat dit daalt en de cijfers van ondermijning en cybercrime toenemen. Dit vraagt aandacht van de gemeente en een nieuwe aanpak.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Een stevig aanpak van criminaliteit kost geld

De aanpak van ondermijning, cybercriminaliteit en de wijkgerichte aanpak vraagt om een afgestemde aanpak, waarbij de pakkans vergroot wordt en criminele activiteiten worden ontmoedigd. Daarnaast is investeren in kwetsbare groepen nodig, zoals in ouderen en jongeren om hen weerbaarder te maken. Deze aanpak kost geld.

Kernboodschap

Als gemeente Woerden streven wij naar een zo veilig mogelijke leefomgeving voor onze inwoners en bezoekers. Hiervoor is een integrale aanpak met onze (veiligheids)partners van groot belang. Het vergt goede communicatie en samenwerking waarbij duidelijke kaders van belang zijn voor het gemeentelijk handelen en de verwachte inspanningen van de betrokken partners. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente. Dit uit zich onder andere in de afspraak dat we elke vier jaar een Integraal Veiligheidsplan (IVP) opleveren, waarin we met de verschillende partners op het gebied van veiligheid afspreken hoe we gaan samenwerken aan een veilig en leefbaar Woerden en wat de prioriteiten zijn voor de komende vier jaar.

In de komende beleidsperiode zetten we in op het verbeteren van de veilige leefomgeving. Er zijn vier prioriteiten vastgesteld: ondermijning, zorg en veiligheid, cybercriminaliteit en wijkaanpak Schilderskwartier. De door beleidsmedewerkers geadviseerde scenario's zijn in dezelfde volgorde als de prioriteiten: optimaal - basis - basis- basis en op basis van dit advies zijn de financiële gevolgen in de voorjaarsrapportage en kadernota opgenomen.

De raad wordt verzocht om de scenario's integraal af te wegen door ze bij de kadernota te betrekken. Deze keuzes zijn al verwerkt in de kadernota. Zodra de raad een andere keuze maakt, worden de ambities aangepast. Na de zomer wordt het IVP 2023-2026 door de raad vastgesteld op basis van de gemaakte keuzes in de kadernota. Zodra de gemeenteraad het IVP heeft vastgesteld zal gestart worden met het opstellen van het Uitvoeringsplan 2024 (collegebevoegdheid) welke u ter informatie ontvangt.

Financiën

In de bijlage 'Scenario's prioriteiten IVP 2023-2026 en financiële consequenties' hebben we aangegeven wat de financiële consequenties zijn van de extra investeringen die nodig zijn op de prioriteiten ondermijning, zorg en veiligheid, cybercriminaliteit en de wijkaanpak Schilderskwartier.

De financiële consequenties zijn opgenomen in de voorjaarsrapportage voor het incidenteel deel en de kadernota voor de structurele kosten. De voorgestelde scenario's in dit integraal veiligheidsplan hebben forse financiële uitgaven tot gevolg. Er zijn vier prioriteiten vastgesteld: ondermijning, zorg en veiligheid, cybercriminaliteit en wijkaanpak Schilderskwartier. De door beleidsmedewerkers geadviseerde scenario's zijn in dezelfde volgorde als de prioriteiten: optimaal - basis - basis-basis en op basis van dit advies zijn de financiële gevolgen in de voorjaarsrapportage en kadernota opgenomen.

Bij akkoord zal dit resulteren in een structureel budget voor IVP van € 357.000 en incidenteel voor 2023 € 30.000. In de financiële scenario's zijn de benodigde budgetten gespecificeerd en toegelicht. Als - anders dan het geadviseerde vanuit OOV - gekozen wordt voor het basisscenario voor de vier prioriteiten dan is het gevraagde structurele budget € 248.000 en bedraagt het incidentele budget voor 2023 € 30.000.

In het voorstel wordt gewerkt vanuit de gedachte dat het "basisscenario noodzakelijk is voor een effectieve aanpak van de huidige ontwikkelingen". Er is echter sprake van bestaand beleid (huidig) en in die zin ligt hier een keuzemoment; huidige aanpak, basisscenario of optimaal scenario voor de vier prioriteiten. De huidige budgetten voldoen niet om de geschetste prioriteiten tot uitvoering te kunnen brengen op het basis of optimale niveau. Dit voorstel voor IVP is als nieuw beleid (keuzemogelijkheid) opgenomen in de kadernota (voor het structurele deel) en zodoende kan men dit plan integraal beoordelen met alle andere aanvragen die tot uitgaven zullen leiden.

Vervolg

Uw raad wordt verzocht om de scenario's integraal af te wegen door ze bij de kadernota te betrekken. Deze keuzes zijn al verwerkt in de kadernota op basis van de voorgestelde scenario's. Zodra uw raad een andere keuze maakt, worden de ambities in het IVP en de indicatoren daarop aangepast. Na de zomer wordt het IVP 2023-2026 door uw raad vastgesteld op basis van de gemaakte keuzes in de kadernota.

In het raadsvoorstel dat wordt opgesteld na uw integrale bespreking van de voorjaarsrapportage en kadernota worden de financiële gevolgen losgekoppeld van de inhoud. Zodoende kan uw raad beslissen over de definitieve inhoud van het IVP.

Na het vaststellen van het IVP door uw raad starten we met de uitvoering van door u vastgestelde prioriteiten. Voorafgaand aan elk kalenderjaar stellen we een uitvoeringsprogramma op dat we voorleggen aan het college van B&W. Elk jaar rapporteren we over de voortgang via de reguliere planning en controlcyclus.

Bijlagen

1. Integraal veiligheidsplan 2023-2026 inclusief links naar Terugblik informatieavond nieuw integraal veiligheidsplan 2023-2026 en Informatieboekje informatieavond IVP 2023-2026 (D/23/106673)
 2. Scenario's prioriteiten IVP 2023-2026 en financiële consequenties (D/23106480)
-